

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
Rozdział 1	
TEORIA BEZPIECZEŃSTWA	9
1.1. Teoria bezpieczeństwa w strukturze nauk o bezpieczeństwie	9
1.2. Podstawowe pojęcia z zakresu nauk o bezpieczeństwie	10
1.3. Bezpieczeństwo jako potrzeba, wartość i prawo człowieka i grup społecznych	12
1.4. Podmiotowy, przedmiotowy i procesualny wymiar bezpieczeństwa	19
1.5. Szanse, wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa – konceptualizacja pojęć	24
1.6. Subiektywny i obiektywny charakter bezpieczeństwa	31
1.7. Bezpieczeństwo narodowe jako podstawowa kategoria pojęciowa nauk o bezpieczeństwie	35
1.8. Sektory i dziedziny bezpieczeństwa narodowego	38
1.9. Współczesne nurty i teorie bezpieczeństwa	38
Bibliografia do rozdziału 1	42
Rozdział 2	
WYZWANIA I ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA	45
2.1. Pojęcie, istota i typologia zagrożeń bezpieczeństwa	45
2.2. Zagrożenia polityczne	52
2.3. Zagrożenia militarne	56

2.4. Zagrożenia ekonomiczne	58
2.5. Zagrożenia społeczne	60
2.6. Zagrożenia kulturowe	62
2.7. Globalny wymiar zagrożeń ekologicznych	65
2.8. Zagrożenia ekologiczne naturalnego pochodzenia	69
2.9. Zagrożenia bezpieczeństwa powszechnego pochodzenia antropogenicznego	93
2.10. Zagrożenia cyberprzestrzeni	103
2.11. Monitorowanie i ocena ryzyka zagrożeń	108
Bibliografia do rozdziału 2	111

Rozdział 3

BEZPIECZEŃSTWO PERSONALNE 117

3.1. Pojęcie, istota i miejsce bezpieczeństwa personalnego w naukach o bezpieczeństwie	117
3.2. Bezpieczeństwo personalne w świetle koncepcji <i>human security</i>	121
3.3. Bezpieczeństwo personalne a bezpieczeństwo strukturalne oraz bezpieczeństwo ontologiczne i fizyczne	129
3.4. Prawa człowieka jako podstawa bezpieczeństwa personalnego	135
3.5. Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa personalnego	142
3.6. Wybrane obszary bezpieczeństwa personalnego	150
3.7. Bezpieczeństwo personalne w działalności organizacji międzynarodowych	154
3.8. Bezpieczeństwo personalne w świetle współczesnych teorii	161
3.9. Pomoc humanitarna a bezpieczeństwo personalne	165
Bibliografia do rozdziału 3	167

Rozdział 4

BEZPIECZEŃSTWO PAŃSTWA 171

4.1. Pojęcie, istota i miejsce bezpieczeństwa państwa w naukach o bezpieczeństwie	171
4.2. Państwo jako podmiot bezpieczeństwa	176

4.3. Bezpieczeństwo zewnętrzne a wewnętrzne państwa	184
4.4. Dziedziny bezpieczeństwa państwa	188
4.5. Społeczne aspekty bezpieczeństwa państwa	191
4.6. Aksjologiczne aspekty bezpieczeństwa państwa	201
4.7. Zagrożenia bezpieczeństwa państwa	214
4.8. Państwo w systemie bezpieczeństwa międzynarodowego	217
4.9. System bezpieczeństwa państwa	221
Bibliografia do rozdziału 4	225

Rozdział 5

BEZPIECZEŃSTWO WENĘTRZNE PAŃSTWA 229

5.1. Pojęcie i istota bezpieczeństwa wewnętrznego	229
5.2. Bezpieczeństwo publiczne	244
5.3. Bezpieczeństwo powszechne	247
5.4. Bezpieczeństwo konstytucyjne	251
5.5. Bezpieczeństwo egzystencjalne	255
5.6. Administracja bezpieczeństwa wewnętrznego	258
5.7. System i instytucje bezpieczeństwa wewnętrznego	264
Bibliografia do rozdziału 5	271

Rozdział 6

BEZPIECZEŃSTWO ZEWNĘTRZNE PAŃSTWA 275

6.1. Pojęcie i istota bezpieczeństwa zewnętrznego	275
6.2. Międzynarodowe środowisko bezpieczeństwa i jego uwarunkowania	283
6.3. Prawne uwarunkowania bezpieczeństwa zewnętrznego	296
6.4. Pokojowe procedury zapobiegania konfliktom zbrojnym	303
6.5. Bezpieczeństwo militarne i system obronny państwa	309
6.6. Polityka bezpieczeństwa i służba dyplomatyczna w systemie bezpieczeństwa zewnętrznego	315
6.7. Współczesne zagrożenia bezpieczeństwa zewnętrznego	320
Bibliografia do rozdziału 6	329

Rozdział 7

PRAWNE PODSTAWY BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO 333

- 7.1. System prawny RP w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego 333
- 7.2. Konstytucyjne podstawy bezpieczeństwa 342
- 7.3. Prawne aspekty funkcjonowania systemów operacyjnych bezpieczeństwa RP 358
- 7.4. Międzynarodowe uwarunkowania prawne systemu bezpieczeństwa narodowego 369
- 7.5. Stany nadzwyczajne 375
- Bibliografia do rozdziału 7 386

Rozdział 8

BEZPIECZEŃSTWO SPOŁECZNE 389

- 8.1. Pojęcie, istota i zagrożenia bezpieczeństwa społecznego 389
- 8.2. Państwo a bezpieczeństwo społeczne 395
- 8.3. Międzynarodowy wymiar bezpieczeństwa społecznego 401
- 8.4. Polityka społeczna jako narzędzie realizacji zadań na rzecz bezpieczeństwa społecznego 404
- 8.5. Instytucje bezpieczeństwa społecznego w Polsce 408
- 8.6. Pozarządowe formy wsparcia systemu bezpieczeństwa społecznego 413
- 8.7. Zabezpieczenie społeczne jako ważny element systemu bezpieczeństwa społecznego 416
- 8.8. Programy i inicjatywy na rzecz bezpieczeństwa społecznego 429
- Bibliografia do rozdziału 8 422

Rozdział 9

POLITYKA I STRATEGIA BEZPIECZEŃSTWA 423

- 9.1. Źródła wiedzy i istota strategii bezpieczeństwa 423
- 9.2. Polityka bezpieczeństwa państwa 426
- 9.3. Kształtowanie polityki bezpieczeństwa państwa 430

9.4.	Dyplomacja jako środek realizacji celów polityki i strategii bezpieczeństwa	432
9.5.	Tradycje myśli strategicznej w Polsce	433
9.6.	Polskie koncepcje strategiczne po wejściu do NATO i integracją z UE	436
9.7.	Główne kierunki w polityce i strategiach bezpieczeństwa mocarstw globalnych	438
	Bibliografia do rozdziału 9	443

Rozdział 10

SYSTEM I INSTYTUCJE BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO 443

10.1.	System bezpieczeństwa narodowego – pojęcie, istota i struktura	443
10.2.	System obronny państwa	445
10.3.	Rola organów parlamentarnych i władzy sądowniczej w systemie bezpieczeństwa narodowego	447
10.4.	Konstytucyjne organy władzy wykonawczej w systemie bezpieczeństwa narodowego	449
10.5.	Rola organów administracji publicznej szczebla wojewódzkiego i samorządów w zakresie bezpieczeństwa narodowego	452
10.6.	Siły zbrojne w systemie bezpieczeństwa narodowego RP	455
10.7.	Służby specjalne w systemie bezpieczeństwa narodowego	457
10.8.	Formacje policyjne w systemie bezpieczeństwa narodowego	458
13.9.	Instytucje zabezpieczające	463
10.10.	Straże lokalne, sektorowe i służby ochrony władz	469
	Bibliografia do rozdziału 10	474

Rozdział 11

BEZPIECZEŃSTWO MIĘDZYNARODOWE 477

11.1.	Pojęcie i istota bezpieczeństwa międzynarodowego	477
11.2.	Międzynarodowe środowisko bezpieczeństwa i jego zasadnicze komponenty	481
11.3.	Uwarunkowania bezpieczeństwa międzynarodowego	485

11.4.	Wyzwania i zagrożenia bezpieczeństwa międzynarodowego	489
11.5.	Prawne uwarunkowania bezpieczeństwa międzynarodowego	497
11.6.	Państwa a bezpieczeństwo międzynarodowe	500
11.7.	Główne problemy bezpieczeństwa na poziomie systemu i podsystemu międzynarodowego	506
11.8.	Koncepcje strategiczne bezpieczeństwa państwa w systemie międzynarodowym	508
11.9.	Organizacje międzynarodowe w systemie bezpieczeństwa międzynarodowego	516
	Bibliografia do rozdziału 11	520
	ZAKOŃCZENIE	523
	SPIS RYCIN I TABEL	525